

Q.1 Multiple Choice Questions

(30 Marks)

1. When a judgment is expressed in language, it is called: /
जेव्हा निर्णय भाषेत व्यक्त केला जातो तेव्हा त्याला _____ असे म्हणतात.
 - a. Proposition/ तर्क विधान
 - b. Sentence/ वाक्य
 - c. Constituent/ संयोजक
 - d. Component/ घटक
2. What is the method of obtaining proposition from propositional function? /
विधानीय फलनापासून सामान्य विधान मिळविण्याचा प्रक्रियेला _____ असे म्हणतात.
 - a. Quantification/ संख्यापन
 - b. Instantiation/ उदाहरणीकरण
 - c. Mediation/ मध्यस्थी
 - d. Deduction/ निगमन
3. While drawing inferences from truth or falsity, in case of _____ proposition we cannot say that the inferred opposite is doubtful. /
जर सत्य असेल तर दुसरे असत्य असते. _____ विधान विरोधात दोन केवळ विधानातील एक विधान
 - a. Contrary/ विपरीत विरोध
 - b. Contradiction/ व्याघातक विरोध
 - c. Subaltern/ उपाश्रित विरोध
 - d. Sub-contrary/ अर्धविपरीत विरोध
4. Converse of " Some students are not hardworking" is _____ :/
"काही विद्यार्थी परिश्रमी नाहीत" या विधानाचे परिवर्तन _____ आहे.
 - a. All students are hardworking/ सर्व विद्यार्थी परिश्रमी आहेत.
 - b. Some students are hardworking/ काही विद्यार्थी परिश्रमी आहेत.
 - c. Some hardworking people are students. / काही परिश्रमी लोक विद्यार्थी आहेत.
 - d. Converse not possible/ या विधानाचे परिवर्तन शक्य नाही.
5. The purpose of which definition is to influence attitudes? /
_____ व्याख्येचा उद्देश वृत्ती प्रभावित करण्यासाठी केला जातो.
 - a. Persuasive definition/ प्रेरक व्याख्या
 - b. Lexical definition/ कोश व्याख्या

- c. Stipulative definition/ अभिप्रेती व्याख्या
d. Extensive definition/ उदाहरणात्मक
6. A proposition whose whose truth is known by examining its content is known as _____. /
_____ विधानाचे सत्य त्याच्या घटकाचे युक्त परीक्षण करून ओळखले जाते.
a. Necessary proposition/ आवश्यक विधान
b. Contingent proposition/ नैमित्तिक विधान
c. Verbal proposition/ शब्द विधान
d. Real proposition/ वास्तव विधान
7. Logic is a _____ science. / तर्कशास्त्र हे एक _____ शास्त्र आहे.
a. Formal/ आकारिक / आकारात्मक
b. Empirical/ आशयात्मक
c. Normative/ अनुभववादी
d. Applied/ उपयोजित
8. An implicative proposition is false:/ जर _____ असेल तर सापेक्ष विधान असत्य असते.
a. When both antecedent and consequent are false.
ज्यावेळी पूर्वांग व उत्तरांग असत्य असते.
b. When antecedent is false, and consequent is true.
ज्यावेळी पूर्वांग असत्य व उत्तरांग सत्य असते.
c. When antecedent is true, and consequent is false
ज्यावेळी पूर्वांग सत्य व उत्तरांग असत्य असते.
d. It is never false/ ते कदापि असत्य नसते.
9. Which term is distributed in Particular Affirmative proposition? /
विशेष अस्तित्वाची विधानात _____ पद व्याप्त असते.
a. Subject/ उद्देश पद
b. Predicate/ विधेय पद
c. Both subject and predicate/ उद्देश व विधेय पद
d. Neither subject nor predicate/ दोन्ही उद्देश व विधेय पद नसते.
10. Two Contrary propositions may be ____ together but not ____ together. / दोन विपरीत विरोधी
विधाने एकाच वेळी _____ असू शकतात पण एकाच वेळी _____ असू शकत नाहीत.
a. True, True/ सत्य, सत्य
b. True, False/ सत्य, असत्य
c. False, False/ असत्य, असत्य
d. False, True/ असत्य, सत्य

11. "A Square is a four-sided plane figure" is an example of _____ definition.

"चौरस ही चार बाजू असणारी आकृती असते" हे _____ चे उदाहरण आहे.

- a. Extensive/ उदाहरणात्मक व्याख्या
b. Too Narrow/ अव्याप्ति दोष
c. Too wide/ अतिव्याप्ति दोष
d. Lexical/ कोश व्याख्या
12. Contrary and contradictory terms are also called:/ विरोधी पद व व्याघाती पद यांना _____ असेही म्हणतात.
a. Distributed term/ व्याप्त पद
b. Compatible terms/ संवादी पदे
c. Incompatible terms/ विसंवादी पदे
d. Undistributed term/ अव्याप्त पदे.
13. A term is said to be _____ when the reference is to all the individuals denoted by the term. / जर वस्तुनिर्देश पूर्ण असेल तर ते पद _____ असते.
a. Classified/ वर्गीकृत
b. Distributed/ व्याप्त
c. Undistributed/ अव्याप्त
d. Excluded/ व्याघाती पद
14. Inductive generalization is based on _____ evidence.
वैगमनिक सार्वत्रीकरण _____ पुराव्यावर आधारित आहे.
a. Special/ विशेष
b. Complete/ पूर्ण
c. Complementary/ पूरक
d. Incomplete/ अपूर्ण
15. According to the law of torts there are two kinds of nuisance _____ and _____. /
Torts कायदानुसार उपद्रवाचे _____ आणि _____ असे दोन प्रकार आहेत.
a. Common and uncommon/ सामान्य, असामान्य
b. Useful and useless/ उपयोगी, निरुपयोगी
c. Public and private/ खाजगी, सार्वजनिक
d. Special and general/ विशेष, साधारण
16. If "The Earth is round" is false then "The Earth is not round" will be true with reference to the Law of _____:/ _____ नियमानुसार जर 'पृथ्वी गोल आहे', हे विधान असत्य असेल तर 'पृथ्वी गोल नाही' हे वाक्य सत्य असेल.
a. Identity/ आत्मैक्य नियम / तादात्म्य नियम
b. Contradiction/ व्याघातक विरोध
c. Excluded middle/ वर्जितमध्य नियम / निः शेष मध्य
d. None of these/ यापैकी एकही नाही.
17. The species into which a genus is divided, is called:/
ज्या प्रजाती मध्ये विभाजन केले जाते त्याला _____ म्हणतात.

Paper / Subject Code: 75906 / Logic - I

- a. Membra dividenda/ मेम्ब्रा डिक्वीडेंशिया
b. Totum divisum/ टोटम डिक्वीजम
c. Fundamentum divisionis/ फंडामेंटम डिक्वीजनीस
d. Class/ वर्ग
18. The common attributes possessed by all objects to which a term is applied is called: / सर्व वस्तू ज्यांना संज्ञा लागू केली जाते त्या सामान्य गुणधर्मांना म्हणतात:
a. Meaning/ अर्थ
b. Connotation/ गुणनिर्देश
c. Denotation/ वस्तुनिर्देश
d. Extension/ विस्तार निर्देश
19. When an argument is valid and its conclusion is true, it is called a/ an _____ argument. / जेव्हा एखादा युक्तिवाद वैध असतो आणि त्याचा निष्कर्ष खरा/ सत्य असतो तेव्हा त्याला _____ युक्तिवाद म्हणतात.
a. Sound/ सुदृढ
b. Invalid/ अवैध
c. Inductive/ प्रेरक
d. Valid/ वैध
20. In _____ inferences, the conclusion is derived from conjunction of two premises. / _____ अनुमानामध्ये एकाहून अधिक गृहीते विधानातून एक निष्कर्ष काढला जातो.
a. Inductive/ विगमन
b. Invalid/ अवैध
c. Mediate/ व्यवहितानुमान
d. Immediate/ अव्यवहितानुमान

Q. 2 Descriptive Type Questions

(30 Marks)

1. Explain any three features of deductive and inductive argument.
निगमन व विगमन अनुमानाची तीन वैशिष्ट्ये सांगा.
2. State any three purposes of definition. / व्याख्येचे कोणतेही तीन हेतू सांगा.
3. Explain the three senses in which the term "Connotation" is used. / गुणनिर्देशाचे तीन अर्थ सांगा.
4. Identify the kinds of modern definition: / आधुनिक व्याख्येचे प्रकार ओळखा.
 - a. Virtue stands for such qualities as charity, piety, and justice. /
सद्गुण म्हणजे, दानधर्म, धार्मिकता न्याय इत्यादी.
 - b. Marshall says that Economics is a study of mankind in the ordinary business of life. / मार्शल
साहेब यांच्या मतानुसार अर्थशास्त्र हा मानवजातीच्या जीवनातील सामान्य व्यवसायाचा अभ्यास होय.
 - c. Pain is what you felt when I pinched you. /
जेव्हा मी तुला चिमटा मारला तेव्हा तुला जे वाटले ती वेदना.
5. Explain, with illustration, any three kinds of compound proposition. /
तीन संयुक्त विधाने चिन्हांकित आकारासह लिहा.
6. What is Nuisance? State its Kinds. / उपद्रव म्हणजे काय? त्यांचे प्रकार सांगा.
7. Do as directed: / निर्देशानुसार वाक्यात बदल करा: -
 - a. State obverse of "Astrological predictions are never scientific". /
" ज्योतिषशास्त्रीय अंदाज / भाकिते कधीच वैज्ञानिक नसतात ". प्रतिवर्तन करा.
 - b. State the sub-contrary of "Some musicians are singers". /
'काही संगीतकार गायक असतात'. अर्धविपरीत विरोध सांगा.
 - c. "In case the ice is thin then we will skate." - symbolize the given modern proposition
and draw the truth table. (T, S) / "जर बर्फ विरल असेल तर आम्ही स्केटिंग करू." - या आधुनिक
विधानाचे चिन्हांकन करा. सत्यता सारणी मांडा.
8. Define induction. What is primary and secondary induction? /
विगमनाची व्याख्या करा. प्राथमिक आणि दुय्यम विगमन म्हणजे काय?
9. Explain quantity & quality of a proposition. विधानपरिमाण आणि विधान गुण स्पष्ट करा.
10. Define Conversion with proper examples. / उचित उदाहरणासह परिवर्तनाची व्याख्या करा.